

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 4. évfolyamosok számára

2011. január 21. 14:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Jó munkát kívánunk!

1.	<p>Írd le betűrendben a pontsorokra egymás mellé a szövegben található bolygók nevét!</p> <p>Bolygóink közül – anyaguk szerint – Jupiter típusúak: a Jupiter, a Szaturnusz, az Uránusz és a Neptunusz bolygó. Ezt a négy óriásbolygót gázbolygónak is nevezik. Föld típusú bolygók: a Merkúr, a Vénusz, a Föld és a Mars.</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	a																
2.	<p>Egészítsd ki szavakká a szótöredékeket a nyíl irányában! A megadott betűkből válassz! Minden betűt használj fel, de csak egyszer! Írd a szavakat a pontsorra!</p> <div style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: fit-content;"> <p>B G E E K K T T Ö</p> </div> <table border="1" style="margin: 10px auto; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="padding: 5px;">R</td> <td style="padding: 5px;">E</td> <td style="padding: 5px;"> </td> <td style="padding: 5px;"> </td> <td style="padding: 5px;"> </td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"> </td> <td style="padding: 5px;"> </td> <td style="padding: 5px;">R</td> <td style="padding: 5px;">E</td> <td style="padding: 5px;"> </td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"> </td> <td style="padding: 5px;"> </td> <td style="padding: 5px;"> </td> <td style="padding: 5px;">R</td> <td style="padding: 5px;">E</td> </tr> </table> <p style="text-align: center; margin-top: 10px;"> </p> <p>A három szó:</p>	R	E						R	E					R	E	a	
R	E																	
		R	E															
			R	E														
3.	<p>Tagold szavakra és mondatokra a következő tagolatlan szöveget! Írd le mondatonként helyesen, írott betűkkel a pontsorokra!</p> <p>TU DTADHOGYTÖBBNAGYONFONTOSZÖLDSÉGÜNKISAMERIKÁBÓLKERÜLTÁ TEURÓPÁBAILYENABURGONYAAPAPRIKAÉSAPARADICSOMFONTOSGABONÁ NKAKUKORICAISONNANSZÁRMAZIKAZÉRTISHÍVJÁKTENGERINEKMERTATEN GERENTÚLRÓLÉRKEZETTHOZZÁNK</p> <p>1. mondat:</p> <p>.....</p> <p>2. mondat:</p> <p>.....</p> <p>3. mondat:</p> <p>.....</p> <p>4. mondat:</p> <p>.....</p>	a																
		b																
		c																
		d																

a

4. Alkoss háromtagú szavakat a példa alapján! Minden szótagot használj fel, de csak egyszer!
Írd le a szavakat a pontsorokra!

1. szótagok csoportja	2. szótagok csoportja	3. szótagok csoportja
<u>ki</u>	rom	mény
zsi	po	gel
do	te	lyog
es	va	bol
csi	<u>rály</u>	mes
sü	er	jog
som	lin	nyó
tü	rel	<u>fi</u>

Példa:

királyfi,

.....

a

b

c

d

5. a) Pótold a szavakban a „j” hang megfelelő betűjét!

bé egyű temény,

fo ószabá ozás,

hüve ku ,

sü eden

- b) Írd le helyesen a pontsorokra a hibásan írt igéket a példa alapján!

Példa: „tuggya”: tudja

„láccik”:

„bánnya”:

„maraggyon”:

„épíccsük”:

- c) Pótold a szavakban a hiányzó ékezeteket!

bujkal, turtoztet, dulongel, borond

- d) Egészítsd ki a mondatokban a hiányos szavakat!

Hi etek nekem, és e étek magatokat, hogy erősek legyetek!

A szomszédom elvesz tette a kul omóját!

Soha ne szitkozó atok!

6. Írd a négyzetekbe a példa alapján, a mondat betűjele mellé a legmegfelelőbb sorszámot!
Minden sorszámot használj fel, de csak egyszer!

a	
b	
c	
d	

<p>Pl. Bárcsak bemehetnék az állatsimogatóba!</p> <p>a) Az állatok etetése szigorúan tilos!</p> <p>b) Mivel táplálkozik a kenguru?</p> <p>c) Hű, de nyugtalan ma a tigris!</p> <p>d) Az afrikai elefánt főként növényfélét eszik.</p>	<p>1. érdeklődés</p> <p>2. megállapítás</p> <p>3. óhajtás</p> <p>4. csodálkozás</p> <p>5. tiltás</p>
--	---

Pl.	3.	a)	b)	c)	d)
-----	----	----	----	----	----

7. Egészítsd ki a hiányos mondatokat! A szókétyák közöl válaszd ki a megfelelő szót!

a	
b	
c	
d	

kertel	mossatok	korában
korábban	szüret	kerttel
mossatok	szüret	

- a) Minden étkezés előtt meg a kezeteke!
- b) Kati nem sokat, megmondja az igazat.
- c) Tavalý ősszel későn kezdődött el a
- d) Az idős emberek ébrednek fel reggel.

8.	<p>Egészítsd ki a hiányos mondatokat az alábbi kötőszók valamelyikével! Használd fel valamennyit, de csak egyszer!</p> <p>Kötőszavak: ezért, bár, és, ugyanis</p> <p>a) Felvettem a meleg dzsekimet, nagyon hideg volt.</p> <p>b) Felvettem a meleg dzsekimet, nehéz benne mozognom.</p> <p>c) Felvettem a meleg dzsekimet, nem fáztam szánkózás közben.</p> <p>d) Felvettem a meleg dzsekimet, a kesztyűmet is felhúztam.</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d													
a																						
b																						
c																						
d																						
9.	<p>Olvasd el figyelmesen a következő szöveget!</p> <p style="text-align: center;">Málnatörténelem</p> <p>Gondoltad volna, hogy a málnát már nagyon régóta ismerik Magyarországon? Ha jobban belegondolunk, akkor ezt nem is olyan nehéz elhinni, hiszen több népmesénkben is szó van erről a finom erdei gyümölcsről, amit nemcsak a mackók és egyéb állatfajok, hanem az ember is igen megszeretett.</p> <p>A Kárpátoknak és előhegyeinek – a magyar középhegységeknek – sokféle gyümölcsfajtája van. Ezek közé tartozik a vadalma, a vadkörte, a berkenye, a vadcseresznye, a galagonya, a kökény és a málna is. A XIX. században az erdőkben folytatott gyűjtögetésnek (gally-, gomba-, gyógynövény-, gyümölcsszedés) – különösen a szegény emberek életében – igen nagy jelentősége volt, sok málnát gyűjtöttek be a tölgyerdők széleiről, tisztásairól, és ez a szokás egészen a XX. század közepéig fennmaradt. Talán ekkortájt merült fel az a gondolat, hogy a kertekben is termeszteni kellene az erdei gyümölcsöket, így a málnát is.</p> <p>Ez el is kezdődött, és a termelőkedv fokozódásához hozzájárult az is, hogy az akkoriban hazánkba került málnafajták valamivel kevésbé illatosak, de nagyobb szeműek voltak, mint az erdőben termettek.</p> <p>A málnanövény úgynevezett félcserje. Ez azt jelenti, hogy a vesszői csak két évig élnek: az ültetés évében – az első évben – kifejlődnek, a másodikban elágaznak, majd virágot fejlesztenek, és gyümölcsöt érlelnek, míg végül elszáradnak. Az elpusztult vesszőket új hajtások pótolják. Nagy előnye a növénynek, hogy nagyon gyorsan termőre fordul. A málnatövek 8–10 évig hozzák gyümölcsüket.</p> <p>Azt mindannyian tudjuk a málnáról, hogy finom, de vajon mennyire egészséges? A málna igen értékes gyümölcs. Nagy előnye, hogy viszonylag korán érkezik, amikor még nemigen van más hazai gyümölcs a piacon. További értéke, hogy jelentős mennyiségű cukrot, C-, B1-, B2-vitamint is tartalmaz. Ha lehet, akkor inkább frissen, lehűtve fogyasszuk! A hűtőszekrényben – takarás nélkül – legfeljebb 2–3 napig tartható el, utána gyorsan megpenészedik. A málnából lé, szörp és lekvár készíthető, de mélyhűtésre is kiválóan alkalmas.</p> <p>Igazán a legjobb nyersen fogyasztani, mert ez a gyümölcs így a legzamatosabb.</p> <p style="text-align: right;"><i>Forrás: www.sulinet.hu alapján</i></p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> <tr><td>e</td><td></td></tr> <tr><td>f</td><td></td></tr> <tr><td>g</td><td></td></tr> <tr><td>h</td><td></td></tr> <tr><td>i</td><td></td></tr> <tr><td>j</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d		e		f		g		h		i		j	
a																						
b																						
c																						
d																						
e																						
f																						
g																						
h																						
i																						
j																						

Oldd meg a következő feladatokat az olvasottak alapján!

Állapítsd meg, hogy igazak (**I**) vagy hamisak (**H**) a következő állítások!
Írd az **I** vagy a **H** betűt a mondatok mellé a pontsorra!

- a) Hazánkban már régen is ismerték a málnát.
- b) A málnát csak a tölgyerdők tisztásairól gyűjtötték az emberek.
- c) Régen a szegények számára fontosak voltak az erdei gyümölcsök.
- d) Első termését már az ültetés évében hozza a málnanövény.
- e) A málnatövekről csupán két évig szedhetjük a gyümölcsöt.
- f) A szövegből kiderül, hogy a málnából sok minden készíthető.

g) Számozással jelöld a málnavessző „életének állomásait”!

- Virágot fejleszt.
- Elszárad.
- Kifejlődik.
- Elágazik.
- Gyümölcsöt érlel.

h) Mi a szöveg legfontosabb célja?

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A** Hogy bevezesse az olvasót a népmesék világába.
- B** Hogy megtudjuk hol terem a legtöbb málna.
- C** Hogy széleskörű ismereteket kapjunk a málnáról.
- D** Hogy tanácsokat adjon málnafogyasztási szokásainkhoz.

i) Mi a különbség az erdei málna és a kertben termesztett málna között?

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A** Az, hogy az erdei málna nem olyan illatos, mint a kertben termesztett.
- B** Az, hogy az erdei málna nagyobb szemű, mint a kertben termesztett málna.
- C** Az, hogy a kertben termesztett málna nem olyan illatos, de nagyobb szemű, mint az erdei málna.
- D** Az, hogy a kertben termesztett málna nem olyan illatos és kisebb szemű, mint az erdei málna.

j) Miért mondhatjuk a szöveg alapján, hogy értékes gyümölcs a málna?

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A** Azért, mert kirándulás közben az erdő szélén is gyűjthető.
- B** Azért, mert minden évben hoz termést.
- C** Azért, mert a hűtőszekrényben takarás nélkül, legalább egy hétig tárolható.
- D** Azért, mert korábban érik, mint a többi gyümölcs, és fontos tápanyagokat, vitaminokat tartalmaz.

10. Írj az 1. vagy a 2. számú téma alapján egy 8–9 mondatból álló történetet!
Adj címet is a fogalmazásodnak!

- 1. téma: Farsangi mulatságra készültök a barátaiddal, jelmezt készítettök.
- 2. téma: Erdei sétára készültök az osztálytársaiddal.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

a	
b	
c	
d	